

Vragen en antwoorden

Tiel, atelier 14 januari 2021

Wordt er bij de ruimtelijke inpassing van windmolens en zonnepanelen ook rekening gehouden met de woningbouwopgave en de grote opgave t.a.v. klimaatadaptie?

Er wordt rekening gehouden met de woningbouwopgave. Klimaatadaptatie is complexer zie bijvoorbeeld het project de langste boomgaard en de panelen in de A15-zone. Hier wordt verkend of deze thema's samen kunnen worden toegepast.

*Oorspronkelijk afkomstig uit sessie Tiel
Laatste bewerking 14-01-21*

Zijn er al gesprekken met grondeigenaren over het plaatsen van windturbines op Tiels grondgebied?

Er zijn ontwikkelaars die spreken met grondeigenaren. Dit doen zij op eigen initiatief.

*Oorspronkelijk afkomstig uit sessie Tiel
Laatste bewerking 14-01-21*

Tellen de zonnepanelen op de geluidsschermen langs de A15 ook mee voor Tiel?

Ja, alle zonneprojecten van meer dan 15 kWp (ca. 40 panelen) tellen mee.

*Oorspronkelijk afkomstig uit sessie Tiel
Laatste bewerking 14-01-21*

Wat doet Tiel extra met zon-op-dak en met warmtenetten? En zijn er beperkingen om dit te doen? Zeker ook n.a.v. de opmerking in de RES pag. 12 over financiële ruimte eigenaren. Als investering of cash een probleem is, dan moet er toch een oplossing zijn?

De gemeente heeft maar beperkt invloed op wat er op de daken gebeurt. Eigenaren ervaren wel nog veel beperkingen vanuit de businesscase, aansluitmogelijkheden, dakconstructie etc. Warmtenetten zijn nu nog geen onderdeel van de RES. Tiel is wel bezig met een Transitievisie Warmte en een onderzoek naar een warmtenet in Tiel West.

*Oorspronkelijk afkomstig uit sessie Tiel
Laatste bewerking 14-01-21*

Als de MER-commissie zo positief is over de landschapsaanpak van RES Rivierenland, waarom wordt er dan toch een zoekgebied in het Linge-landschap ingetekend?

De Commissie MER heeft in haar beoordeling van de Concept-RES de benadering van de aanpak in Rivierenland inderdaad als een sterk punt benoemd. De kwaliteiten en kenmerken van het landschap zijn sturend voor de strategische keuzes die worden voorgesteld. Juist hierdoor kan ook de discussie over het Lingelandschap gevoerd worden. Vooral op plekken waar de Linge de zone doorsnijdt waar de Stuurgroep de meeste kansen ziet: A15/Betuwelijn.

*Oorspronkelijk afkomstig uit sessie Tiel
Laatste bewerking 14-01-21*

Wat is de Energiedriehoek Betuwe?

Dit is het gebied waar het grondgebied van Neder-Betuwe, Tiel en Buren samenkomt.

*Oorspronkelijk afkomstig uit sessie Tiel
Laatste bewerking 14-01-21*

Waarom worden er nog steeds nieuwe distributiehallen gebouwd zonder noemenswaardige zonnepanelen op het dak?

Dat is omdat er vanuit het bouwbesluit nog geen eisen aan gesteld worden. Er zijn voor de gemeente wel mogelijkheden om dit in het bouwbesluit op te nemen. Overigens zijn er steeds meer

voorbeelden waar die kansen wel al worden benut, bijvoorbeeld: Kühne & Nagel in Tiel, Lidl bij Nijmegen, Wilderman bij Zaltbommel.

*Oorspronkelijk afkomstig uit sessie Tiel
Laatste bewerking 14-01-21*

Het getoonde experiment met fruitteelt onder zonnepanelen tast wel het landschap aan, het is nog een kleine stap naar kassenbouw met zonedak. Hoe kijkt de gemeente daar tegen aan?

Per gemeente worden er eigen afwegingen gemaakt. Teeltondersteunende voorzieningen nemen niet de landschappelijke bezwaren weg maar onttrekken geen landbouwgrond. Het is een element om waakzaam voor te zijn. De huidige pilot vindt de gemeente Tiel geslaagd omdat op dezelfde oppervlakte zowel opwek van energie is als landbouw. In ons land met weinig ruimte is dat een mooi dubbel gebruik

*Oorspronkelijk afkomstig uit sessie Tiel
Laatste bewerking 14-01-21*

Wordt er voor wat betreft zonnepanelen geprioriteerd? Dus eerst op daken, parkeerterreinen etc. en daarna pas op water en groen?

Jazeker, dit wordt de zonneladder genoemd. Maar eerst wachten tot een bovenliggende categorie vol is stuit echter vaak op praktische bezwaren. Nu al is duidelijk dat alleen daken en parkeerterreinen maar voor een klein deel in onze energiebehoefte kunnen voorzien. Vaak worden er per categorie quota gehanteerd of wordt er op zo'n manier aanbesteed dat wenselijke categorieën de voorkeur krijgen. De gemeente Tiel stimuleert al zoveel mogelijke zonedaken en is aan het verkennen waar het zou passen op water en groen.

*Oorspronkelijk afkomstig uit sessie Tiel
Laatste bewerking 14-01-21*

Waarom wordt de regionale Ruimtelijk Strategische Visie niet meegenomen in deze ontwerppoging?

Deze visie is betrokken bij de start van het planproces in 2019. De inhoud van deze visie past goed bij de benadering die wij hebben gekozen.

*Oorspronkelijk afkomstig uit sessie Tiel
Laatste bewerking 14-01-21*

Heeft Tiel een Landschaps Ontwikkelings Plan?

Tiel heeft geen recent Landschapsontwikkelingsplan.

*Oorspronkelijk afkomstig uit sessie Tiel
Laatste bewerking 14-01-21*

In de regionale Ruimtelijke Visie wordt het Lingemeregebied een hotspot voor recreatie en toerisme genoemd. Hoe kan het nu een zoekgebied zijn?

De zoekgebieden zijn nu nog heel ruim gedefinieerd. De gemeenten in Energiedriehoek De Betuwe (Buren, Neder-Betuwe en Tiel) laten onderzoek doen om de kansen en belemmeringen beter in kaart te brengen. Daarbij zal uiteraard ook rekening worden gehouden met andere functies in het gebied. Voor recreatie en andere functies gelden wettelijke afstanden.

*Oorspronkelijk afkomstig uit sessie Tiel
Laatste bewerking 14-01-21*

Wordt er ook gekeken naar kleinere windmolens op de kribben van de Waal en watermills onder het wateroppervlak? En zon op water?

Kleine windmolens hebben nu geen haalbare businesscase en dragen door hun lage opbrengst weinig bij aan de energietransitie. Voor waterkracht geldt hetzelfde. Innovaties kunnen dit veranderen in de toekomst. Zon op water telt volledig mee.

*Oorspronkelijk afkomstig uit sessie Tiel
Laatste bewerking 14-01-21*

Een radarstation bij Herwijnen is plotseling bepalend voor de plaatsing van windmolens langs de A15. Waarom is er geen landschapsplan gemaakt dat alle ontwikkelingen in het Rivierengebied in beeld brengt?

Het radarstation in Herwijnen is onzeker. Het landschappelijk ontwerp houdt nu rekening met extra locaties zodat er in alle gevallen een voldoende bod gerealiseerd kan worden.

Oorspronkelijk afkomstig uit sessie Tiel

Laatste bewerking 14-01-21

Wordt er ook naar kleine windmolens gekeken? Geschikt voor bijvoorbeeld ondernemers in land- en tuinbouw.

In de RES wordt nu geen rekening gehouden met kleine windmolens omdat deze maar een zeer beperkte bijdrage kunnen leveren aan de doelstelling. Overigens wordt het ook niet tegengehouden, maar er is nu met de huidige subsidieregelingen meestal geen goede businesscase voor.

Oorspronkelijk afkomstig uit sessie Tiel

Laatste bewerking 14-01-21

Hoe gaan we om met eventuele waardedaling van woningen?

De gemeente is verantwoordelijk voor de eventuele vergoeding van planschade. Bij windparken wordt de aansprakelijkheid daarvoor verlegd naar de initiatiefnemer maar de gemeente blijft aanspreekpunt. Er geldt voor planschade wel een eigen risico van 2%. De verwachting is dat dat zal worden verhoogd naar 4%. Risico op planschade bestaat alleen op korte afstand tot ca. 800 meter van een windpark.

Oorspronkelijk afkomstig uit sessie Tiel

Laatste bewerking 14-01-21

Wordt er ook gedacht aan energieopslag?

Over opslag van duurzame energie wordt al wel nagedacht. De verwachting is dat de opslag binnen vijf jaar rendabel wordt om pieken en dalen in de aanvoer van stroom op te vangen. De RES houdt zich strikt genomen (nog) niet bezig met opslag en balans in het netwerk. Voorlopig is dat in het Nederlandse energiesysteem ook nog geen probleem. In het onderzoek 'Energiedriehoek' laat de gemeente Tiel samen met Buren en Neder-Betuwe de mogelijkheden van opslag onderzoeken.

Oorspronkelijk afkomstig uit sessie Tiel

Laatste bewerking 14-01-21

Hoe voorkom je in Nederland een 'hagelslag' aan windmolen, zoals voormalig Rijks Landschapsadviseur Berno Strootman stelt?

In het vorige klimaatakkoord uit 2012 was er een doelstelling per provincie. Nu is er bewust gekozen voor een regionale aanpak om beter aan te sluiten bij lokale kenmerken. De regio's kijken ook over hun grenzen heen, windturbines zijn ten slotte op grote afstanden te zien. Ook de aansluiting op het elektriciteitsnetwerk vraagt om samenwerking tussen regio's.

Oorspronkelijk afkomstig uit sessie Tiel

Laatste bewerking 14-01-21

Kunnen we niet met het Rijk in onderhandeling aangezien we als gebied ook al de Betuwelijn hebben?

Het is juist aan de RES om binnen het gebied een goede afweging te maken. De verantwoordelijkheid voor een zorgvuldige afweging is in de regio zelf neergelegd. Wij nemen dan ook zelf de verantwoordelijkheid, onder andere door bij de RES het landschap als basis te nemen.

Oorspronkelijk afkomstig uit sessie Tiel

Laatste bewerking 14-01-21

Wordt er met het Rijk gesproken over de beperkingen voor windmolens langs de A15 door de eventuele plaatsing van een radarstation in Herwijnen?

Er wordt gesproken met het Rijk maar de windmolens worden niet als argument gebruikt om de radar tegen te houden.

De verplaatsing van de radar in Nieuw Millingen naar Herwijnen is juist ontstaan vanwege de grote hoeveelheid windmolens die de radar nu bij Millingen verstoren. Alleen het duurzame argument zal de radar dus niet tegenhouden.

Oorspronkelijk afkomstig uit sessie Tiel

Laatste bewerking 14-01-21

Worden argumenten als ‘gezondheid’ en ‘groene leefomgeving’ ook meegenomen in de afwegingen?

De RES wordt nu voornamelijk landschappelijk ingestoken. Gezondheidsrisico's zijn tot nu toe geen belemmering voor de plaatsing van windmolens. Er zijn wel vermoedens dat windmolens invloed op de gezondheid kunnen hebben voor direct omwonenden, maar daar is nog weinig bewijs voor. Het is afwachten of de overheid hier in de normering iets mee gaat doen. Groene leefomgeving is een landschappelijk element en wordt dus wel meegenomen.

Oorspronkelijk afkomstig uit sessie Tiel

Laatste bewerking 14-01-21

In hoeverre is er onderzoek gedaan naar koude en warmteopslag in de grond?

Dit wordt zeker gedaan. Binnen de RES 1.0 komt dit vooral aan bod in het hoofdstuk Warmte. De bijeenkomst op 14 januari stond geheel in het teken van opwekking van elektriciteit.

Oorspronkelijk afkomstig uit sessie Tiel

Laatste bewerking 14-01-21

Vormt de langste boomgaard geen bedreiging voor de huidige fruitteelt?

Deze vraag valt buiten de scope van dit atelier. De initiatiefnemers beogen juist een versterking.

Oorspronkelijk afkomstig uit sessie Tiel

Laatste bewerking 14-01-21

Is er al contact opgenomen met de bewoners in/nabij zoekgebieden?

Niet anders dan via deze ateliers en de overige inspraakprocedures.

Oorspronkelijk afkomstig uit sessie Tiel

Laatste bewerking 14-01-21

Wordt er onderzocht of met turbines witte stroom (waterkracht) kan worden opgewekt? Deze worden tegenwoordig namelijk ook in klein formaat gemaakt. Het zou mooi zijn als dit in de Waal zou kunnen.

Waterkracht is een duurzame vorm van opwekking van elektriciteit. De mogelijke opbrengsten in het vlakke Nederland zijn op dit moment echter te beperkt om een echte bijdrage aan de energietransitie te leveren. Wij volgen de ontwikkeling van kennis en praktijkexperimenten (zoals bij Ochten) op de voet. In de toekomst kan waterkracht mogelijk wel een bijdrage leveren. Voor meer info verwijzen wij naar het Nationaal Programma RES en een onderzoek van RHDHV uit 2016:

file:///C:/Users/wille/Downloads/NPRES_Factsheet_Elektriciteit.pdf). Een rapport uit 2016 biedt ook achtergrondinformatie: https://www.geldersenergieakkoord.nl/images/uploads/RHDHV_-_Waterkracht_provincie_Gelderland_-_20161227_def.pdf.

Oorspronkelijk afkomstig uit sessie Tiel

Laatste bewerking 14-01-21

Is er voor zonne-energie minder capaciteit als voor windenergie op het onderstation? Zijn daar ook getallen (MW) van bekend?

Zonne-energie gebruikt meer capaciteit van het onderstation, maar Liander maakt geen onderscheid. Alleen vanuit het beperken van de maatschappelijke kosten heeft Liander de voorkeur voor een bepaalde verhouding tussen zon en wind.

Oorspronkelijk afkomstig uit sessie Tiel

Laatste bewerking 14-01-21

Is er in de berekeningen ook rekening gehouden met toekomstige groei van de energievraag?

De berekeningen gaan uit van een teruglopende energievraag door besparingen door bijvoorbeeld isolatie. Of dit werkelijkheid wordt hangt af van veel zaken, onder andere stijging van de welvaart en groei van de bevolking.

Oorspronkelijk afkomstig uit sessie Tiel

Laatste bewerking 14-01-21

De windmolens bij Deil hebben in 2020 een paar keer stilgestaan vanwege overaanbod. Hoe weten we zeker dat dat niet weer gaat gebeuren?

Windmolens van Deil en AVRl hebben niet stil gestaan door overaanbod. Stilstand was er wel vanwege vogeltrek, slagschaduw en helaas enkele opstartproblemen.

Oorspronkelijk afkomstig uit sessie Tiel

Laatste bewerking 14-01-21

Is er een Provinciaal Inspanningsplan nodig om iets te plaatsen waar een buurgemeente 'hinder' van heeft?

Gemeenten zijn primair verantwoordelijk voor een goede ruimtelijke ordening op hun eigen terrein waarbij ze zo goed mogelijk rekening dienen te houden met ieders belang, ook dat van buurgemeenten. Op sommige punten moet ook de provincie instemmen.

Oorspronkelijk afkomstig uit sessie Tiel

Laatste bewerking 14-01-21

Is het al een eis bij nieuwbouw dat de dakconstructie zonnepanelen kan dragen? En hoe zit het met de verzekeraarbaarheid van zonnedaken?

Voor zonnepanelen geschikte dakconstructies worden door gemeenten nog niet verplicht gesteld. Nieuwe wetgeving dwingt straks wel tot meer gebruik van duurzame energie. De meeste professionele ontwikkelaars en beleggers houden hier al rekening mee. Met goede keuringen zijn zonnedaken wel degelijk verzekeraarbaar.

Oorspronkelijk afkomstig uit sessie Tiel

Laatste bewerking 14-01-21

Bestaat er een overkoepelend communicatieplan richting alle bewoners in de regio? Want hoe bereik je anders voldoende draagvlak?

Zowel de gemeenten als de RES hebben een communicatieplan dat er op gericht is om eenieder die interesse heeft te informeren en de kans te geven te adviseren. Voor dit type bijeenkomsten staat steeds een uitnodiging op diverse gemeentelijke communicatiemediën. De ervaring leert echter dat veel bewoners pas 'actief' worden als er concrete locaties in beeld komen en ontwikkeld worden. In de uitvoering van projecten zal er dus nog veel inspanning gedaan moeten worden om duidelijk te maken waarom die ontwikkelingen plaatsvinden en welke invloed inwoners daar nog op kunnen hebben. Ook wordt er een enquête uitgezet onder alle inwoners van de regio. De ervaring is dat er 500 tot 700 mensen per gemeente meedoen. Alle abonnees van de RES-Nieuwsbrief krijgen vanzelf een aankondiging. Abonneren op de nieuwsbrief kan via een e-mail naar: info@resrivierenland.nl.

Oorspronkelijk afkomstig uit sessie Tiel

Laatste bewerking 14-01-21

Voor alle nieuwbouw geldt vanaf 1 januari 2021 dat de vergunningaanvragen moeten voldoen aan de eisen voor Bijna Energieneutrale Gebouwen (BENG). De BENG dwingt niet af dat alle dakoppervlakte wordt benut. Kan de gemeente de vergunningaanvrager op dit aspect niet harder beoordelen?

De gemeente kan aanvullende eisen stellen bovenop het bouwbesluit.

Oorspronkelijk afkomstig uit sessie Tiel

Laatste bewerking 14-01-21